

De toepassing van het voorzorgsbeginsel in het waterspoor

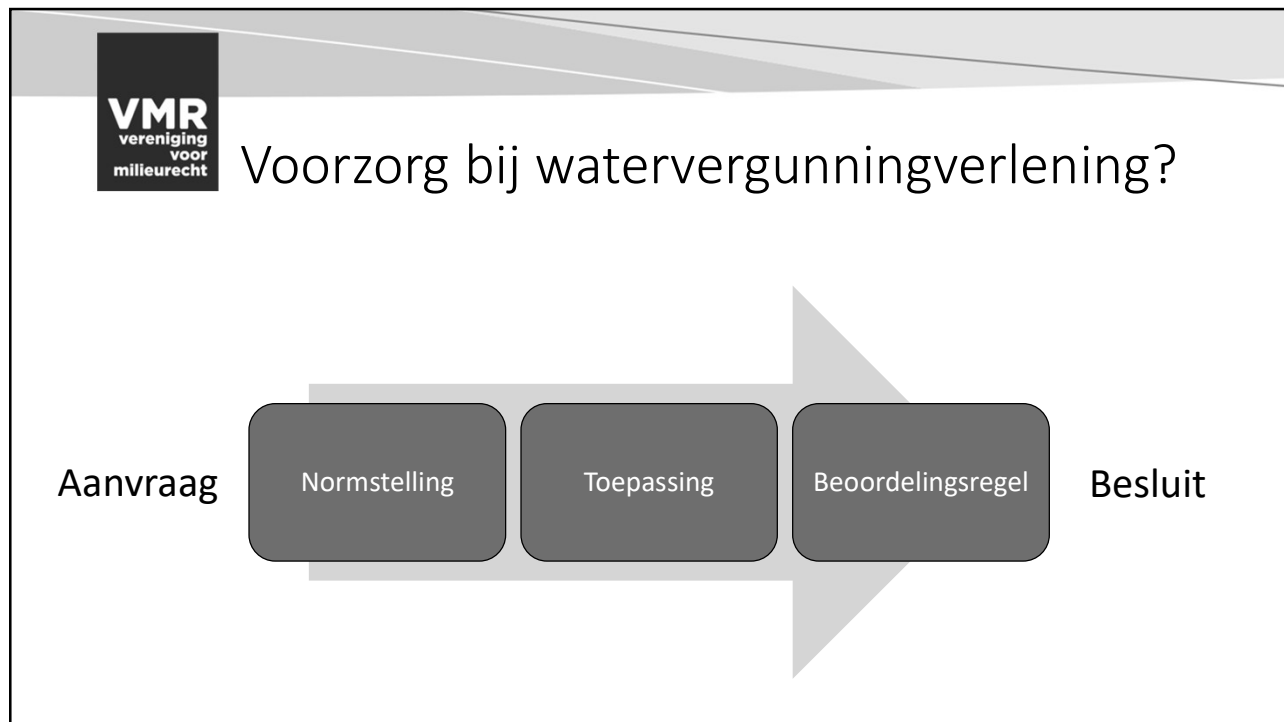
Prof. mr. dr. ir. Jasper van Kempen, 3 juni 2026

1

*“Accepting that, in order to protect the North Sea from possibly damaging effects of the most dangerous substances, a **precautionary approach** is necessary which may require action to control inputs of such substances even before a causal link has been established by absolutely clear scientific evidence”*

Declaration of the Second International Conference on the Protection of the North Sea,
25 november 1987

2

3

This slide focuses on the 'Normstelling' (Norm setting) stage. It features the VMR logo and the title 'Normstelling'. Below the title, there are three bullet points detailing the precautionary principle's structural anchoring in starting points and methodology, the use of conservative choices and worst-case assumptions, and the application of safety factors.

VMR
vereniging
voor
milieurecht

Normstelling

- Voorzorgsbeginsel structureel verankerd in uitgangspunten en methodiek
- Bewust uitgaan van conservatieve keuzes en worst-case aannames
- Toepassing van veiligheidsfactoren

4

Toepassing van normen

- Informatiedocumenten (ABM, Handboek Immissietoets, zie 8.9 en 8.88 Bkl)
- Bij onzekerheid over stoffeigenschappen: zwaarste categorie -> hoogste saneringsinspanning
- Vanwege variabel debiet: (bijna) worst-case benadering
- Vanwege onzekerheid over cumulatie: 10%-toets

5

Beoordelingsregel (art. 8.84 Bkl)

‘Een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit **wordt alleen verleend als** de activiteit verenigbaar is met [de doelen van het waterbeheer]’

6

Beoordelingsregel (art. 8.84 Bkl)

‘Een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit **wordt alleen verleend als** de activiteit verenigbaar is met [de doelen van het waterbeheer]’

7

Beoordelingsregel (art. 8.84 Bkl)

‘Een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit **wordt alleen verleend als** de activiteit verenigbaar is met [de doelen van het waterbeheer]’

8

Beoordelingsregel

‘Een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit **wordt alleen verleend als** de activiteit verenigbaar is met [de doelen van het waterbeheer]’

2.14 lid 3 Wabo (in woorden ABRvS 8 juni 2022):
 ‘Een omgevingsvergunning [milieu] **kan (...) alleen worden geweigerd als** dat in het belang van de bescherming van het milieu is’

9

Beoordelingsregel

2.14 lid 3 Wabo (in woorden ABRvS 8 juni 2022):
 ‘Een omgevingsvergunning [milieu] **kan (...) alleen worden geweigerd als** dat in het belang van de bescherming van het milieu is’

10

Beoordelingsregel

2.14 lid 3 Wabo (in woorden ABRvS 8 juni 2022):
 ‘Een omgevingsvergunning [milieu] **kan (...) alleen worden geweigerd als** dat in het belang van de bescherming van het milieu is’

8.9 Bkl: ‘een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit **wordt alleen verleend als** wordt voldaan aan de volgende criteria’

11

Beoordelingsregels (art. 8.84 en 8.88 Bkl)

- In dubio pro weigering
- Art. 8.84 lid 3: ‘Het verlenen van de omgevingsvergunning mag er in ieder geval niet toe leiden dat: niet wordt voldaan aan de omgevingswaarden voor waterkwaliteit en het achteruitgangsverbod’
  - Weser-arrest (HvJ EU 1 juli 2015): ‘lidstaten moeten hun goedkeuring voor een project weigeren wanneer dat een achteruitgang *kan* teweegbrengen of het bereiken van een goede toestand *in gevaar kan brengen*’
- 8.88 lid 2 jo. 8.9 Bkl (bij lozingen): een omgevingsvergunning wordt alleen verleend als emissies en verontreiniging worden voorkomen/beperkt, als daartoe alle passende preventieve maatregelen worden getroffen, en BBT worden toegepast
  - in beginsel *alle* emissies en *alle* verontreiniging voorkomen (ongeacht de effecten)

12